

שירות שווה = רפואה בגובה העיניים

נגישות השירות הרפואי הניתן לאנשים עם מוגבלות

בית איזי שפירא
לשינוי באיכות חייהם של אנשים עם מוגבלויות
מכון טראמפ
פיתוח, מחקר והכשרה

קרן
עזריאלי
Azrieli
Foundation

חזון בית איזי שפירא פועל לקידום הרעיון כי אדם עם מוגבלות יהיה אדם
שווה זכויות, מעורב ופעיל בחיי הקהילה.
חלק מכך הינו ההבנה כי
קיימים חסמים עבור אנשים עם מוגבלות בקבלת שירות רפואי והסרתם הינה
חלק מיצירת שינוי באיכות חייהם.

שירות רפואי לאנשים עם מוגבלות

הנגישות של אנשים עם מוגבלות שכלית לטיפול רפואי יכולה להיות רצופה מכשולים:

- העדר הכשרה של הצוותים הרפואיים.
- חוסר מידע רלוונטי על ההיסטוריה הרפואית של הפרט.
- קשיים בביצוע בדיקה רפואית
- היעדר גיבוי מקצועי לתנאים רפואיים מורכבים.

World Health Organization. (2000)

שירות רפואי לאנשים עם מוגבלות

אנשים עם מוגבלות נמנעים לא פעם משימוש בשירותי קהילה שונים כולל בשירותי בריאות מכמה טעמים:

- ניסיון קודם כושל/ כואב
- חשש מפגישות חוזרות ונשנות עם נותני שירות ואנשי מקצוע חדשים
- תחושה שלא תמיד מאמינים להם ומטילים ספק בתיאור הכאב
- אנשי מקצוע המדברים עם המלווה ולא אליהם
- אנשי מקצוע אשר אינם יודעים לתת את ההתאמות הנדרשות להם

הימנעות מצריכת שירותים משמעה- **צמצום** בדיקות שגרתיות, **צמצום** טיפולים מונעים ולפיכך נמצאים לא פעם **בתת טיפול רפואי** ומגיעים למערכת הבריאות רק כאשר מצבם **קריטי**.

שירות רפואי לאנשים עם מוגבלות בלתי נראית

(אוטיזם, מוגבלות שכלית התפתחותית, מתמודדי נפש),

מבחינתם קיימים קשיים ייחודיים בקבלת שירות רפואי אשר גורמים להם להימנע מצריכת שירות, תת טיפול, תחלואה מיותרת ואי קבלת שירותי מניעה:

מכיוון שהמוגבלות אינה נראית, בוודאי לא מהכרות ראשונית, יתכן והוא יקבל תגובות סותרות מהסביבה המצביעות על הפער בין המראה שלו לבין התנהגותו או תפקודו במצבים מסוימים. מצבים אלו מעמידים את האדם עם המוגבלות בהתנסויות לא נעימות ובדילמה האם, איך ומתי לשתף את הצוות במוגבלות.

מחיר אי חשיפת המגבלה יכול להוביל את האדם להימנע מסיטואציות והתמודדויות קשות, וכן מצמצם בהדרגה את שימושו בשירותי הקהילה.

מתוך אתר הארגון <https://invisibledisabilities.org>

במפגש עם אנשי מקצוע

פערים בתחומים הקוגניטיבי, התקשורתי, החברתי או ההתנהגותי, יכולים ליצור קשיים נוספים:

- קושי בהבנת הוראות וההנחיות,
- קושי בהתארגנות בזכירה וביצוע פרוצדורות נדרשות,
- לעיתים הסיטואציה כה מלחיצה עד כי אינה מאפשרת לאדם לשתף פעולה עם הצוות, לנסח את דבריו, לנהל שיחה,
- לעיתים אלו הלחצים והרעשים שאינם מאפשרים לו להתרכז, לשמור על שלוה ולהתנהג על פי הנורמות הנהוגות במקום.

תיאור הפרויקט:

- למידת הנושא עם האנשים עצמם בקבוצות מיקוד, שיחות וראיונות
- למידה עם אנשי מקצוע: סטודנטים, רופאים, אחים, אנשי מנהלה
- קריאת חומרים מהארץ ומהעולם

חברים מקבוצת הסגור העצמי

מטרות מערך ההכשרה

- העלאת מודעות אנשי צוות במסגרות רפואיות לאנשים עם מוגבלות בכלל ובלתי נראית בפרט
- העלאת רגישות לצרכי אנשים עם מוגבלות בכלל ומוגבלות בלתי נראית בפרט
- העלאת רמת הידע אודות האוכלוסייה וצרכיה
- הקניית מבחר כלים לשימוש במפגש עם אדם עם מוגבלות בלתי נראית

פיתוח חומרים

סקאני הסברה

אומדה מתוקשבת

שירות שווה

רפואה בגובה העיניים

לומדה להנגשת השירות הרפואי לאנשים עם מוגבלות שאינה נראית

התחל לומדה

חופרת הדרכה

כלים להנגשת השירות
1,2,3
מנגישים שירות שווה

1
לפני הטיפול

- קבלת מידע מקדים על המטופל
- קיצור זמני המתנה, אל-תור
- הכנת סביבת טיפול שקטה ורגועה וצמצום גירויים מסוימים
- קביעת מקום קבוע לטיפול במקרה של מפגשים חוזרים
- מתן אפשרות לקבלת סיוע אך לא לכפות אותו
- מתן אפשרות לבקשת התאמה היטנה על צרכים
- שימת לב כי ההתאמות לא פוגעות בכבודו של האדם

בית איזי שפירא

לשינוי באיכות חייהם של אנשים עם מוגבלויות

מכון טראמפ

פיתוח, מחקר והכשרה

קרן
עזריאלי
Azrieli
Foundation

ליווי באמצעות מחקר והערכה

חלק א':

שאלון זה מתמקד באנשים עם מוגבלות שאינה נראית.

השימוש בשאלון במונח "אדם עם מוגבלות" מתייחס למטופלים שלך שהם אנשים עם מוגבלות שאינה נראית – אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית (משי"ח), אנשים עם מוגבלות תקשורתית (על הרצף האוטיסטי) ו/או אנשים עם מוגבלות נפשית.

השאלות הבאות מתייחסות לאופן בו מתנהלת המרפאה בה אותה עובדת. ביחס לכל פריט, אנא צייקי באיזה מידה אותה עושה כל אחד מהדברים המצוינים בהיגד תוך התייחסות למטופלים עם מוגבלות שאינה נראית המגיעים אליך למרפאה.

השאלות מנסחות בלשון זכר אך מיועדות לנשים וגברים כאחד.

במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידת מה	במידה מעטה	כלל לא	
5	4	3	2	1	1. אני עושה שימוש בשפה פשוטה וברורה בעת טיפול באדם עם מוגבלות (למשל, ממעט שימוש במילים לעיזות / מילים מקצועיות).
5	4	3	2	1	2. אני מגמיש את נוהלי המרפאה בעת טיפול באדם עם מוגבלות (למשל, מקצר זמני ההמתנה, מקצה לו זמן ארוך יותר אצלי וכו').
5	4	3	2	1	3. אני מוסר מידע בנוגע למטופל עם מוגבלות גם לגורמים נוספים (כמו בן משפחה או מלווה).
5	4	3	2	1	4. אני עושה שימוש מכון בגיטות (מחוות כיווית) ושפת גוף בעת טיפול באדם עם מוגבלות.
5	4	3	2	1	5. אני מקפיד לתת לאדם עם מוגבלות מידע ולהסביר אי-ודאות. על תהליכים שהוא עתיד לעבור כדי לצמצם אי-ודאות.
5	4	3	2	1	6. אני מנסה ליצור אווירה נעימה ושקטה במרפאה בעת טיפול באדם עם מוגבלות (בלי הפרעות חיצוניות, גירויים או מסיחים כלשהם).

בדיקה והתנסות מעשיים בסל כלי הלמידה עם שותפים מבית חולים שערי צדק

פאנל - רב שיה

סדנאות מצויות

למידת יקצ חדש

התנסות חווייתית

בית איזי שפירא
לשינוי באיכות חייהם של אנשים עם מוגבלויות
מכון טראמפ
פיתוח, מחקר והכשרה

קרן
עזריאלי
Azrieli
Foundation

מסקנות:

- קיים צורך, רצון ופתיחות של הצוותים במוסדות הרפואיים ללמוד ולקבל כלים אודות הנגשת שירות רפואי לאנשים עם מוגבלות.
- השילוב בין חלקים עיוניים וחלקים חווייתיים בסדנא, חשוב ותורם להבנת והמחשת הנושא.
- יש צורך להעמיק בהצגת הכלים הפרקטיים ובחיבור שלהם למוגבלויות השונות (סימולציות)
- למרכיב החווייתי (סיור בבית איזי שפירא ומפגש עם אנשי טיפול ואנשים עם מוגבלות) תרומה רבה בהבנת עולם תוכן זה.
- מומלץ להעמיק בידע אודות מוגבלויות שונות – מתן מידע, מאפיינים, צרכים וכו'.
- מומלץ להתאים את מבנה הסדנא לסוג המוסד (ביה"ח, מרפאה בקהילה וכו') והקהל (רפואה, סיעוד, מנהלה וכו') שבפניו מציגים.

1. הוספת תובנות מהפיילוט , שיפור ושדרוג התכנית
2. הרחבת שיתופי פעולה וגיוס משאבים
3. הרחבת והעמקת ההערכה המלווה
4. בניית תכנית הטמעה רחבה

תודה ונשמח להיות בקשר

דליה וטליה- מכון טראמפ בית איזי שפירא

dalian@beitissie.org.il

talia@beitissie.org.il